

Komandi partur

Løgtingsval er í 1936. Hetta gjørdist søguligt og var ein smeitur fyri Sambandsflokkinn.

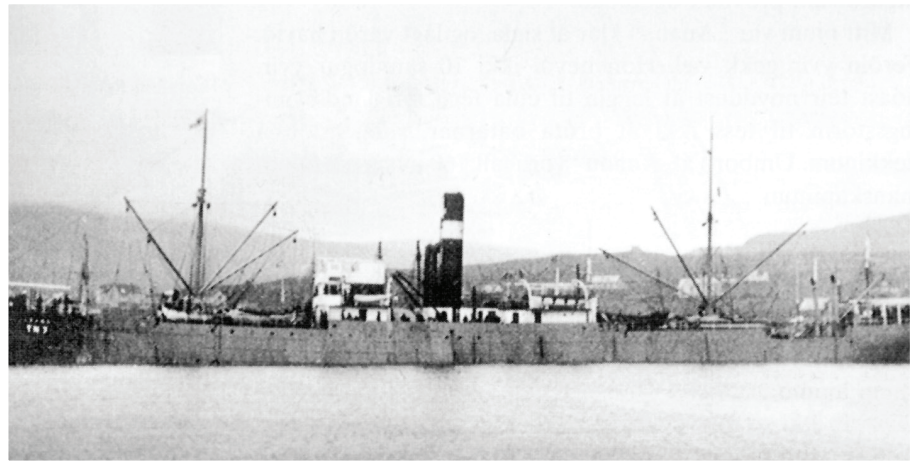
Hans Iversen var ein av stuðlunum hjá Kristian Djurhuus

løgtingsvali og við at taka málið upp aftur nú, kundi hetta koma at kosta okkum atkvøður.

Tann 3. oktober var 3. viðgerð av málinum. Hetta bleiv aftur ein drúgv viðgerð frá seinnapartin út á náttina og til dagin eftir bert við einum stuttum matarsteðgi.

Eingin úr Sjálvstýrisflokkinum atkvøddi fyri nýskipanini hesa ferð. Árið frammanundan høvdu hóast nakrir atkvøtt fyri. Tað tykist sum at Patursson og Niclasen høvdu trýst hesar til ikki at atkvøða.

Henda gongdin vísti til fulnar, hvussu ábyrgdarleyst tað var av Andras Samuelson at fáa málið aftur í løgtingið. Nú stóð Sjálvstýrisflokkurin samdur sum mótpart-

Anana hevði størstu manning sum hevur verið í føroyska fiskiflotanum, 160 mans.

tann fyri Suðuroynna minka tilsvarendi. Søgjan sigur einki um, at hetta varð gjørt.

Anana í Grønlandi

Christian Holm Jacobsen keypti í 1934 eitt stórt farmaskip, 4.000 t. stórt, sum skuldi brúkast sum móðurskip hjá útróðrarbátum í Grønlandi. Nú skuldi vísast, at føroyingar kundu klára seg óheftir av grønlenskum havnum. Tískil skuldi heldur ikki vera neyðugt at biðja danskar myndugleikar um nakað loyvi.

Hetta var Anana, og útróðrarbátarnir skuldu avreiða til móðurskipið, har fiskurin varð virkaður. Men hetta gekk tó ikki heilt eftir ætlan. Ofta var veðrið soleiðis, at neyðugt var at biðja donsku myndugleikarnar um loyvi at fáa samband við land, tá ið ikki bar til at sleppa at Ananu. Men hesum noktaði danski forsætisráðharrin, Stauning.

Hetta gav Christian Holm og hansara

opna Grønland fyri føroyingum, og Anana skuldi eisini fáa hesar sømdir.

Christian Holm var ein góður taktikkari og dugdi væl at málbera seg. Tað kundi tykjast sum at aftanfyrir lá eitt ynski um politiskt vald.

Stauning hálsaði um

Tann 11. september hevði løgtingið afturlatnan fund. Hetta var í samband við, at Andras Samuelson sum fólkatingslimur hevði fingið eitt fjarrit, har tað var sagt, at tað var í stríð við Grønlandslógina at geva Ananu loyvi til at reka fiskiveiðu frá Tovkusak, sum ætlanir vóru um.

Tingið var samt um at svara, at tað var ein mótsøgn í tí, at nokta veiðu frá Tovkusak, tá henda havn kundu javnsetast við Føroyingahavnina, har føroyingar høvdu frítt at fara.

Andras fekk heimild á fundinum til at svara Stauning aftur.

Dagin eftir komu boð frá Stauning, at tað var nú kortini loyvt Ananu at fiska frá Tovkussak. Tá var ein av bátunum forlistur, men manningin varð bjargað. Hetta kann hava havt sína ávirkan.

Hetta var beinleiðis tápuligt av Stauning fyrst sigur nei og beint eftir sigur nakað annað. Hetta kundi bara gagna sjálvstýrisvonginum og skaða Sambandsflokkinn, sum er meira loyalur móti donsku stjórnini.

Útflutningskreppa

Tann 20. august fekk tingið vitjan av danska sendimanninum í Madrid, sum var á veg úr Reykjavík til Danmarkar. Hann gav tinginum og reiðarafelagnum eina frágreiðing um marknaðin í Spania.

Tann 27. september høvdu vit afturlatnan fund í tinginum í sambandi við, at føroyski klippfiskamarknaðurin til Spania var steðgaður upp. Tað varð upplýst, at kvotan var uppbrúkt, og 2.000 tons lógu óseld frá vartúrinum. Hetta var mest hjá teimum smáu reiðarunum.

Mín meting var, at løgtingið mátti fáa eftirlit við útflutninginum av klippfiski. Tá ið støðan var tann, at tað eru teir stóru, sum sleppa av við sín fisk, meðan teir smáu eru við sviðið so, mátti okkurt gerast. Teir smáu reiðararnir vóru ofta úr smáum byggdum, og henda støðan merkir tískil arbeiðsloysi á hesum plássum. Í hesi støðu má tað vera landsins áhugamál, at nakað verður gjørt við býtið av útflutninginum.

Ein “midlertidig lov om regulering af eksport af fiski” varð samtykt 30. september.

Annars var støðan á Tvøroyri nú so vánalig, at reiðararnir sendu fiskin til aðrar bygdir at turka, millum annað til Vágs.

Nei til fólkatingið

Tann 1. oktober var val útskrivað til Fólkatingið at vera 21. oktober. Andras Samuelson hevði avgjørt ikki at stilla upp aftur. Hann hevði skotið upp, at nýggjur maður á sambandslistanum antin skuldi vera Poul Niclasen ella eg sjálvur. Men eg hevði ongan hug at slla upp. Hetta vildi ganga alt ov nógv útyvir mítt borgarliga yrki sum sýslumaður, Eg føldi, at eg forsømdi ivaleysa nógv við at sita í tinginum.

Tað endaði kortini við, at Andras stillaði upp aftur. Hann skrivaði til mín, um eg kundi skaffa stillarar í Suðuroy. Eg vendi mær fyrst til okkara mann á Tvøroyri. sum vanliga var stillari. Hann bar seg tó undan. Hann helt, at nú skuldi verið tíð hjá Samuelson at tikið seg aftur. Í staðin bleiv Niels Pauli Mortensen, sum var ein trúgvur sambandsmaður, stillari.

Í Vági plagdi Magnus Dahl finna stillara til flokkinn, men hann var eitt sindur ivasamur. Hann var grundleggjandi sambandsmaður, men hann helt, at í flokkinum varð ov nógv tosað, og ov lítið kom av skafti. Hann var heldur ikki fegin um, at Sambandsflokkurin hevði tikið undir við jarðarnýskipanini. Men flokkinn vildi hann ikki svíkja, og í lötuni helt hann, at eingin var frægari enn Andras Samuelson at stilla upp.

Tingsetan endað

Síðsta málið í hesi tingsetuni var um endurnýgging av fiskiflotanum. Uppskotið hjá Sambandsflokkinum var at fáa Fiskaribankan at læna 1. mill. kr. til bygging av 10 skipum.

Endaliga var løgtingssetan liðug tann 5. oktober, og eg skundaði mær aftur til hús.

Tað fyrsta hjá mær at gera var at kanna hvussu stóð til á skrivstovuni. Her var alt sum tað skuldi vera. Allar sakir vóru avgreiddar. Har vóru bara nøkur mál frá teimum seinastu døgnum. Orsøkin var, at tað hevði verið nógv at gera við skjølum í sambandi við fiskaútflutningi.

Her koma bátar at borði at avreiða.

ur okkara í hesum máli til komandi løgtingsval, meðan teir frammanundan vóru partur í samtyktini og høvdu sína ábyrgd av henni. Hetta fingi vit eisini váttat á løgtingsvalinum, sum var fyri framman.

Í hesi tingsetu legði Patursson fram á ting uppskot um, at lærararnir skuldu undirvísa børnini í føroyskum dansi. Hetta uppskot fekk eina kalda móttøku, og tað var eingin tingmaður, sum tók undir við tí.

Eg fekk frá Andras Samuelson og Johan Poulsen eitt uppskot um at broyta semjuna um játtanina til vegagerðir. Eg skilti, at her skuldi játtanin til Eysturoynna hækast og

feløgum høvið at innkalla til ein fólkafund í Sjótleikarhúsinum í Havn. Her varð greitt frá støðuni, og alt fundarfólkið tók undir við Christian Holm.

Løgtingsmenn vórðu eisini bodnir á fundin og fleiri vóru møttir. Fleiri teirra høvdu eisini orðið. Ein teirra var Andras Samuelson. Hann var ikki samdur við fundarfólkið, og lýsti málið eisini út frá sjónarmiðini hjá donsku stjórnini. Hetta vísti, hvussu djárvur Andras var. Hann gjørdi einki fyri at tekkjast fjøldini.

Fundurin endaði við fundarsamtykt til fólkatingið og donsku stjórnina um at

Niels Juel Mortensen var ein av stóru vinnulívsmónnunum á Tvøroyri